

**Arş. Gör. Yeliz Neslihan AKIN**

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi  
Maliye Bölümü Malî Hukuk Ana Bilim Dalı

**4734 SAYILI  
KAMU İHALE KANUNU'NDA  
İDARÎ BAŞVURU YOLLARI VE  
BAŞVURU EHLİYETİ**

## İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ .....	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	XVII
KISALTMALAR LİSTESİ .....	XIX
GİRİŞ.....	1

### BİRİNCİ BÖLÜM 4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNU'NDA İDARİ BAŞVURU YOLLARI

1.1. Giriş.....	13
1.2. 4734 Sayılı Kanun'da Düzenlenen İdarî Başvuruların Karşılaştırmalı Olarak Değerlendirilmesi .....	16
1.3. 4734 Sayılı Kanun'da Düzenlenen İdarî Başvuruların Hak Arama Özgürlüğü Çerçevesinde Değerlendirilmesi .....	29
1.4. 4734 Sayılı Kanun'da Düzenlenen İdarî Başvuruların Türleri.....	41
1.5. Hukukî Terminoloji ve Metodoloji.....	42
1.6. İdareye Şikâyet Başvurusu.....	49
1.6.1. Hukukî Dayanağı .....	49
1.6.2. Başvurunun Yapılacağı Yer .....	50
1.6.3. Başvurunun Niteliği.....	53

1.6.4. Başvuru Ehliyeti.....	57
1.6.5. Başvuru Süreleri.....	58
1.6.5.1. Sürelere İlişkin Genel Esaslar .....	61
1.6.5.2. Sürelere İlişkin Özellikli Durumlar.....	65
1.6.5.2.1. İhale veya Ön Yeterlik İlanlarına Yönelik Başvurularda Süre .....	65
1.6.5.2.2. İhale veya Ön Yeterlik Dokümanının İlana Yansımayan Diğer Hükümlerine Yönelik Başvurularda Süre .....	74
1.6.5.2.3. İhalenin İptal Kararlarına Yönelik Başvurularda Süre .....	84
1.6.5.2.4. İhale Sürecindeki Diğer İşlem ve Eylemlere Yönelik Başvurularda Süre.....	91
1.6.5.2.4.1. İhale Sürecindeki Diğer İşlemlere Yönelik Başvurularda Süre .....	92
1.6.5.2.4.2. İhale Sürecindeki Eylemlere Yönelik Başvurularda Süre .....	98
1.6.6. Başvurunun Şekil Kuralları.....	99
1.6.7. Başvurunun Sonuçları ve Alınabilecek Kararlar.....	103
1.7. Kamu İhale Kurumuna İtirazen Şikâyet Başvurusu.....	107
1.7.1. Hukukî Dayanağı.....	107
1.7.2. Başvurunun Yapılacağı Yer.....	108
1.7.3. Başvurunun Niteliği .....	109
1.7.4. Başvuru Ehliyeti.....	110
1.7.5. Başvurunun Süresi .....	110
1.7.5.1. Sürelere İlişkin Genel Esaslar .....	113
1.7.5.2. Sürelere İlişkin Özellikli Durumlar .....	116
1.7.5.2.1. Belirtilen Süre İçinde İdarece Karar Alınması ve Alınan Kararın Uygun Bulunmaması Hâlinde Süre..	116
1.7.5.2.2. Belirtilen Süre İçinde İdarece Karar Alınmaması Hâlinde Süre .....	119

1.7.5.2.3. İhalenin İptal Kararlarına Yönelik	
Başvurularda Süre .....	120
1.7.5.2.3.1. İdareye Şikâyet Başvurusu Üzerine İhalenin	
İptali Kararı Alındığı Hâllerde Süre .....	120
1.7.5.2.3.2. İtirazen Şikâyet Başvurusu Üzerine İhalenin	
İptali Kararı Alındığı Hâllerde Süre .....	123
1.7.6. Başvurunun Şekil Kuralları.....	125
1.7.7. Başvurunun Sonuçları ve Alınabilecek Kararlar.....	130
1.7.7.1. Karar Alma Yetkisi.....	130
1.7.7.2. Başvuruların İncelenmesi.....	131
1.7.7.3. Alınabilecek Kararlar .....	146
1.8. Sonuç ve Değerlendirme .....	156
1.8.1. Tespitler .....	156
1.8.2. Normatif Düzenleme Önerileri.....	160

## İKİNCİ BÖLÜM

### 4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNU'NDA DÜZENLENEN İDARÎ BAŞVURULARIN GENEL ŞARTLARI

2.1. Giriş.....	165
2.2. Genel Şart ve Özel Şart Ayrımı.....	166
2.3. Hukukî Terminoloji ve Metodoloji.....	168
2.4. 4734 Sayılı Kanun'a Tabi Bir İhalenin Varlığı.....	170
2.4.1. 4734 Sayılı Kanun'un Amacı, Düzenleme Alanı ve Kapsamı.....	171
2.4.2. İhale İlkeleri .....	181
2.4.2.1. Genel İhale İlkeleri .....	182
2.4.2.2. Özel İhale İlkeleri.....	186
2.4.3. 4734 Sayılı Kanun'da Düzenlenen İhale Usulleri .....	188
2.4.3.1. Açık İhale Usulü.....	190
2.4.3.2. Belli İstekliler Arasında İhale Usulü.....	191
2.4.3.2.1. Ön Yeterlik Değerlendirme Aşaması.....	192

2.4.3.2.2. İhale Aşaması.....	194
2.4.3.3. Pazarlık Usulü .....	195
2.5. 4734 Sayılı Kanun'a Tabi İhale Sürecinde Gerçekleşen İşlem veya Eylemin Varlığı.....	198
2.5.1. Başvuruya Esas İşlem ve Eylemlerin Hukukî Rejimi ve Özellikleri .....	198
2.5.1.1. Başvuruya Esas İşlem ve Eylemlerin Hukukî Rejimi ....	198
2.5.1.2. Başvuruya Esas İşlem ve Eylemlerin Hukukî Özellikleri.....	201
2.5.1.2.1. İhale İşlemleri.....	202
2.5.1.2.2. İhale Eylemleri.....	208
2.5.2. Kamu İhalesi ve Kamu İhale Süreci.....	222
2.5.2.1. Kamu İhalesi.....	222
2.5.2.1.1. Kamu İhalesinin Dar Anlamı .....	224
2.5.2.1.2. Kamu İhalesinin Geniş Anlamı.....	229
2.5.2.2. Kamu İhale Süreci.....	238
2.5.2.2.1. Kamu İhale Sürecinin Aşamaları .....	240
2.5.2.2.1.1. Hazırlık Aşaması.....	242
2.5.2.2.1.1.1. İhale Onayının Verilmesi.....	244
2.5.2.2.1.1.2. Şartnamelerin Hazırlanması.....	246
2.5.2.2.1.2. İlan Aşaması.....	253
2.5.2.2.1.3. Dokümanın E-İmza Suretiyle EKAP Üzerinden İndirilmesi ve Tekliflerin/Başvuru Belgelerinin Hazırlanması Aşaması .....	255
2.5.2.2.1.4. Tekliflerin/Başvuru Belgelerinin Sunulması Aşaması .....	256
2.5.2.2.1.5. Tekliflerin Değerlendirilmesi ve İhalenin Sonuçlandırılması Aşaması.....	256
2.5.2.2.1.6. Sözleşme Aşaması.....	256
2.5.2.2.2. Kamu İhale Sürecinin Sona Ermesi .....	257
2.5.2.2.2.1. Normal Sona Erme: Kamu İhale Sözleşmesinin Akdedilmesi .....	257
2.5.2.2.2.2. Zamanından Önce Sona Erme: İhalenin İptal Edilmesi .....	258

2.5.2.2.2.1. İhaleyi Yapan İdarenin Kararıyla İhalenin İptal Edilmesi.....	259
2.5.2.2.2.2. Kamu İhale Kurumunun Kararıyla İhalenin İptal Edilmesi.....	263
2.6. Başvuru Ehliyetinin Varlığı.....	263
2.7. Sonuç ve Değerlendirme .....	266

### ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

## 4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNU'NDA DÜZENLENEN İDARİ BAŞVURULARDA EHLİYET

3.1. Giriş.....	269
3.2. Başvuru Ehliyetinin Değerlendirilmesi .....	270
3.2.1. 4734 Sayılı Kanun ve İkincil Mevzuat Temelinde İdarî Başvuru Ehliyetinin Değerlendirilmesi.....	271
3.2.2. 2577 Sayılı Kanun'da Düzenlenen İdarî Dava Ehliyeti Temelinde İdarî Başvuru Ehliyetinin Değerlendirilmesi.....	274
3.3. Hukukî Terminoloji ve Metodoloji.....	280
3.3.1. İdarenin Kanunîliği İlkesi .....	280
3.3.2. İdarî Dava Ehliyeti.....	281
3.3.2.1. İdarî Davalarda Objektif Ehliyet ve Şartları.....	282
3.3.2.2. İdarî Davalarda Sübjektif Ehliyet ve Şartları .....	287
3.3.2.2.1. İptal Davası ve Menfaat İhlali Şartı.....	288
3.3.2.2.1.1. İptal Davasının Özellikleri .....	288
3.3.2.2.1.2. Menfaat İhlali Şartı .....	295
3.3.2.2.2. Tam Yargı Davası ve Hak İhlali Şartı.....	308
3.3.2.2.2.1. Tam Yargı Davasının Özellikleri .....	308
3.3.2.2.2.2. Hak İhlali Şartı .....	310
3.3.3. Objektif Ehliyet ve Sübjektif Ehliyet Ayrımı .....	311
3.4. 4734 Sayılı Kanun'da Düzenlenen İdarî Başvurularda Objektif Ehliyet ve Şartları .....	326
3.4.1. İhale Sıfatı Şartı.....	326

3.4.1.1. İstekli Olabilecekler ve İstekli Olabilecek Sıfatının Kazanılma Şartları .....	329
3.4.1.1.1. İhale Konusu Alanda Faaliyet Gösterme Şartı.....	333
3.4.1.1.2. İhale veya Ön Yeterlik Dokümanının E-imza Suretiyle EKAP üzerinden İndirilmesi Şartı .....	362
3.4.1.1.3. EKAP'a Kayıt Yaptırma Şartı.....	364
3.4.1.2. Adaylar ve Aday Sıfatının Kazanılma Şartları .....	369
3.4.1.2.1. İhale Konusu Alanda Faaliyet Gösterme Şartı .....	374
3.4.1.2.2. Ön Yeterlik Dokümanının E-imza Suretiyle EKAP Üzerinden İndirilmesi Şartı.....	374
3.4.1.2.3. EKAP'a Kayıt Yaptırma Şartı .....	375
3.4.1.2.4. Ön Yeterlik Değerlendirmesine Başvurma Şartı..	375
3.4.1.3. İstekliler ve İstekli Sıfatının Kazanılma Şartları.....	378
3.4.1.3.1. İhale Konusu Alanda Faaliyet Gösterme Şartı .....	378
3.4.1.3.2. İhale veya Ön Yeterlik Dokümanının E-imza Suretiyle EKAP Üzerinden İndirilmesi Şartı .....	379
3.4.1.3.3. EKAP'a Kayıt Yaptırma Şartı .....	380
3.4.1.3.4. Ön Yeterlik Değerlendirmesine Başvurma Şartı..	380
3.4.1.3.5. İhaleye Teklif Sunma Şartı.....	381
3.4.2. Başvuru Konusu Şartı.....	386
3.4.2.1. İstekli Olabileceklerin Şikâyet Başvuru Konusu Yapabileceği İhale İşlem ve Eylemleri.....	389
3.4.2.1.1. İhale veya Ön Yeterlik Dokümanının Verilmesi ..	398
3.4.2.1.2. İhale veya Ön Yeterlik İlanında ya da Dokümanında Yer Verilen Düzenlemeler.....	411
3.4.2.1.3. Diğer İhale İşlem ve Eylemleri .....	414
3.4.2.2. Adayların Şikâyet Başvuru Konusu Yapabileceği İhale İşlem ve Eylemleri.....	416
3.4.2.2.1. İhale veya Ön Yeterlik İlanında Yer Verilen Düzenlemeler .....	419
3.4.2.2.2. İhale veya Ön Yeterlik Dokümanında Yer Verilen Düzenlemeler .....	420

3.4.2.3. İsteklilerin Şikâyet Başvuru Konusu Yapabileceği İhale İşlem ve Eylemleri .....	421
3.4.2.3.1. İhale veya Ön Yeterlik İlanında Yer Verilen Düzenlemeler .....	426
3.4.2.3.2. İhale veya Ön Yeterlik Dokümanında Yer Verilen Düzenlemeler .....	433
3.5. 4734 Sayılı Kanun'da Düzenlenen İdarî Başvurularda Sübjektif Ehliyet ve Şartları .....	442
3.5.1. İstekli Olabilecekler ve Menfaat İhlali Şartı .....	444
3.5.2. Adaylar ve Menfaat İhlali Şartı .....	456
3.5.3. İstekliler ve Menfaat İhlali Şartı .....	459
3.5.3.1. İdarî Başvuru Sahibi İsteklinin Teklifinin Değerlendirme Dışı Bırakılması .....	467
3.5.3.2. İhalenin İdarî Başvuru Sahibi İsteklinin Üzerinde Bırakılma İhtimalinin Olmaması .....	491
3.5.3.3. İhalenin İdarî Başvuru Sahibi İsteklinin Üzerinde Bırakılması .....	500
3.5.3.4. Diğer Konular .....	514
3.5.3.5. Diğer Kişiler ve Menfaat İhlali Şartı .....	522
3.6. Sonuç ve Değerlendirme .....	527
3.6.1. Tespitler .....	527
3.6.1.1. İstekli Olabilecek Sıfatını Haiz Kişilerin İdarî Başvuru Ehliyeti .....	528
3.6.1.2. Aday Sıfatını Haiz Kişilerin İdarî Başvuru Ehliyeti .....	529
3.6.1.3. İstekli Sıfatını Haiz Kişilerin İdarî Başvuru Ehliyeti .....	531
3.6.2. Normatif Düzenleme Önerileri .....	535
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME .....	539
KAYNAKÇA .....	551
EKLER .....	619